

Vaativuusluokka (RakL 83 §, 85 §)	TopTen-tulkinta Pätevyyden ja kelpoisuuden osoittaminen (RakL 83 § ja 85 §) (Laki rakentamisen suunnittelu- tai työnjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta 812/2023)	TopTen-tulkinta Vaativuusluokkaan sisältyvistä suunnittelutehtävistä (VNA 1063/2024 2 luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus) <i>Perustelutekstin mukaisuudet esitetty ruskealla</i>	
Vähäinen Kelpoisuusvaatimus: vähäisessä suunnittelutehtävässä rakennuskohteen ja suunnittelutehtävän laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä osaaminen. (RakL 83 § 2 mom. kohta 5)	TopTen-tulkinta: Ei pätevyystodistusvaatimusta. Osaaminen ja muut tehtävän suorittamiseen liittyvät edellytykset osoitetaan vapaamuotoisella selvityksellä, esimerkiksi kohdeluettelolla tai alustavilla suunnitelmilla.	TopTen tulkinta: Suuri osa vähäisistä suunnittelutehtävistä ei edellytä rakentamislupaa (RakL 42 §). Uudisrakentaminen <i>Yksikerroksinen ja kooltaan pieni, muuhun käyttöön kuin asumiseen tai työntekoon tarkoitettu rakennuskohde, eikä rakennuksen ympäristöstä tai rakennuspaikasta aiheudu suunnittelulle erityisiä vaatimuksia</i> <i>Esimerkiksi: vaja, liiteri, pieni katos, kioskki (jossa ei asiakastilaa), tai muu yksinkertainen rakennelma kuten aita, tukimuuri tai jätesuoja</i> Korjaus- ja muutostyö <i>yksinkertainen ylläpitokorjaus, joka ei vaikuta rakennuksen ulkonäköön tai detaljiikkaan</i> Rakennusjärjestys saattaa vapauttaa luvanvaraisuudesta. Rakennusjärjestyksessä voi myös olla kuntakohtaisia säädöksiä koskien rakennuskohteen ominaisuuksia ja sijaintia.	VÄHÄINEN
Vaativuusluokka (RakL 83 §, 85 §)	TopTen-tulkinta Pätevyyden ja kelpoisuuden osoittaminen (RakL 83 § ja 85 §) (Laki rakentamisen suunnittelu- tai työnjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta 812/2023)	TopTen-tulkinta Vaativuusluokkaan sisältyvistä suunnittelutehtävistä (VNA 1063/2024 2 luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus)	

Tavanomainen Kelpoisuusvaatimus Tavanomaisessa suunnittelutehtävässä kyseiseen suunnittelutehtävään soveltuva, rakentamisen tai tekniikan alalla suoritettu tutkinto, joka on vähintään aiemman tekniikon tai sitä vastaavan tutkinnon tasoinen; (RakL 83 § 2 mom. 4 kohta) LISÄKSI Rakennusvalvontaviranomainen voi perustellusta syystä kelpoisuuden toteamisen lisäksi arvioida, riittävätkö ilmoitetun suunnittelijan tosiasialliset ajankäytölliset voimavarat tehtävän suorittamiseen tai onko henkilö aikaisemmassa suunnittelutehtävässä edeltäneiden kahden vuoden aikana osoittanut kyvyttömyytensä samanlaiseen tehtävään. (RakL 85 §)	TopTen-tulkinta: 1 PÄTEVYYS Osoitetaan pätevyys pätevyystodistuksella. TAI SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSEN PERUSTEELLA Vapaamuotoinen selvitys kohteesta, johon on saanut jonkin rakennusvalvonnan hyväksynnän vuosina 2020 - 2024 vastaavaan suunnittelutehtävään. Selvityksestä tulee käydä ilmi suunnittelutehtävän sisältö, mm. rakennuskohteen käyttötarkoitus, oma rooli ja tehtävän kesto ja määrä, kohteen osoite, lupatunnus, hyväksynnän antanut rakennusvalvonta. (RakL 195 § siirtymäsäännös voimassa vuoden 2026 loppuun) LISÄKSI tarvittaessa 3 AJALLISET VOIMAVARAT pyydetään selvitys käynnissä olevista hankkeista ja rooleista niissä. Selvityksen on sisällettävä arvio roolien vaatimasta työmäärästä kuukaudessa hyväksytettävänä olevan hankkeen keston ajalla. JA/TAI 4 KYVYTTÖMYYS A Rakennusvalvontaviranomaisella on oikeus arvioida suunnittelijan kyvyttömyyttä ja tarvittaessa perustellusta syystä tehdä pätevyyyksiä arvioivalle valtuutetulle toimielimelle ilmoitus suunnittelijan kyvyttömyydestä hoitaa samanlaista tehtävää. Valtuutettu toimielin tekee rekisteriin merkinnän rekisteriin. (Pätevyyden toteamlaki 812/2023) B Rakennusvalvonta saa pätevyystodistuksen mukana merkinnän mahdollisesta kahden vuoden aikana todetusta kyvyttömyydestä. Rakennusvalvontaviranomainen voi harkita onko rekisterimerkinnällä merkitystä kyseisessä suunnittelutehtävässä.	TopTen-tulkinta: Uudisrakentaminen Käyttötarkoitukseltaan esimerkiksi • pientalo tai vapaa-ajan rakennus, joka on pinta-alaltaan enintään 300 m2 ja enintään kaksikerroksinen • yksikerroksinen teollisuus-, varasto- tai maatalousrakennus, joka on pinta-alaltaan enintään 300 m2 ja jonka paloluokka on P3 • terassi tai katos, jonka pinta-ala on yli 50 m2 mutta enintään 300 m2 • valomainos tai muu mainoslaite Lisäksi on täytyttävä seuraavat rakennuspaikan ominaisuudet • sijoittuu taajaman tai asemakaava-alueen ulkopuolelle tai alueella ei ole asetettu kaupunkikuvallisia tavoitteita. • ympäristön rakennuskanta on harva ja rakennuspaikka on väljä sekä maastoltaan melko tasainen (ei rinneratkaisua vaativa tontti) Korjaaminen ja muuttaminen korjattavan rakennuksen koosta tai käyttötarkoituksesta riippumatta • sisätilojen korjaus- ja muutostyöt, jos korjaus tai muutostyö ei vaikuta arkkitehtuuriin, eikä merkittävästi tekniisiin tai toiminnallisiin ominaisuuksiin • julkisivukorjaukset, kun rakennuksen ympäristöstä, rakennuspaikasta tai rakennuksen käyttötarkoituksesta tai muusta ominaisuudesta ei aiheudu rakennuksen suunnittelulle erityisiä vaatimuksia. • jos suunnittelun kohde sijaitsee alueella, jota koskee asemakaavan aluekohtainen säilytysmääräys, voi korjaus- tai muutostyön suunnittelu olla tavanomaista silloin, kun ei vaikuteta säilytettäväksi tarkoitettuihin ominaispiirteisiin. Esimerkiksi • tavanomaiseen uudisrakennukseen sisältyvien rakennusten korjaus- ja muutostyöt, peruskorjaukset tai laajennukset, liike- tai muun huoneiston sisätilojen korjaus- ja muutostyö, jota koskee asemakaavan aluekohtainen säilyttämismääräys eikä suunnittelu vaikuta säilytettäväksi tarkoitettuihin ominaispiirteisiin,	TAVANOMAINEN
---	--	---	--------------

		• <i>pientalon ullakkotilan muuttaminen muuhun kuin asuinkäyttöön tai asuinkäyttöön siten, ettei muutoksella ole vaikutuksia julkisivuihin tai vesikattoon</i> • <i>vähäinen käyttötarkoituksen muutos liikerakennuksessa,</i> • <i>kiinteistön linjasaneerausten suunnittelu silloin, kun siihen ei liity huonetilojen tai porrashuoneen merkittäviä muutostöitä.</i>	
Vaativuusluokka (RakL 83 §, 85 §)	TopTen-tulkinta Pätevyyden ja kelpoisuuden osoittaminen (RakL 83 § ja 85 §) (Laki rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta 812/2023)	TopTen-tulkinta Vaativuusluokkaan sisältyvistä suunnittelutehtävistä (VNA 1063/2024 2 luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus)	

		- toimistorakennuksen muutos, jossa merkittäviä tilajaon muutoksia (muun muassa kantavat rakenteet, paloturvallisuus) ja julkisivumuutoksia. - toimistorakennuksen peruskorjaus ja laajennus	
Vaativuusluokka (RakL 83 §, 85 §)	TopTen-tulkinta Pätevyyden ja kelpoisuuden osoittaminen (RakL 83 § ja 85 §) (Laki rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta 812/2023)	TopTen-tulkinta Vaativuusluokkaan sisältyvistä suunnittelutehtävistä (VNA 1063/2024 2 luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus)	

Erittäin vaativa Kelpoisuusvaatimus: Erittäin vaativassa suunnittelutehtävässä kyseiseen tehtävään soveltuva, rakentamisen tai tekniikan alalla suoritettu korkeakoulututkinto, aiempi ammatillisen korkea-asteen tutkinto tai sitä vastaava sekä vähintään kahden vuoden kokemus vastuullisena vaativassa suunnittelutehtävässä toimimisesta; (RakL 83 § 2 mom. 2 kohta) JA Erittäin vaativassa tehtävässä rakennusvalvontaviranomainen voi lisäksi ottaa huomioon hankkeen erityispiirteet arvioidessaan suunnittelijan kelpoisuutta tehtävään. (RakL 85 §) Suunnittelijan kelpoisuuden toteaminen: Rakennusvalvontaviranomaisen on tarkistettava, että sille ilmoitetulla suunnittelijalla on todistuksella osoitettu 82 ja 83 §:n mukainen pätevyys kyseiseen poikkeuksellisen vaativaan tehtävään. Rakentamisen suunnittelutehtävissä toimivien pätevyyydestä säädetään erikseen. Erittäin vaativassa tehtävässä rakennusvalvontaviranomainen voi lisäksi ottaa huomioon hankkeen erityispiirteet arvioidessaan suunnittelijan kelpoisuutta tehtävään. Rakennusvalvontaviranomainen voi perustellusta syystä kelpoisuuden toteamisen lisäksi arvioida, riittävätkö ilmoitetun suunnittelijan tosiasialliset ajankäytölliset voimavarat tehtävän suorittamiseen tai onko henkilö aikaisemmassa suunnittelutehtävässä edeltäneiden kahden vuoden aikana osoittanut kyvyttömyytensä samanlaiseen tehtävään. (RakL 85 §)	TopTen-tulkinta: 1 PÄTEVYYS Osoitetaan pätevyys pätevyystodistuksella. TAI SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSEN PERUSTEELLA Vapaamuotoinen selvitys kohteesta, johon on saanut jonkin rakennusvalvonnan hyväksynnän vuosina 2020–2024 vastaavaan suunnittelutehtävään. Selvityksestä tulee käydä ilmi suunnittelutehtävän sisältö, mm. rakennuskohteen käyttötarkoitus, oma rooli ja tehtävän kesto ja määrä, kohteen osoite, lupatunnus, hyväksynnän antanut rakennusvalvonta. (RakL 195 § siirtymäsäännös voimassa vuoden 2026 loppuun) JA 2 KELPOISUUS Hankkeen erityispiirteet huomioon ottava kelpoisuus osoitetaan kohdeluettelolla, johon on korostettuna kokemus, jonka perusteella kelpoisuutta esitetään hyväksyttäväksi. Kohteista tulee esittää suunnittelutehtävien sisältö, kohteen sijainti, rakennuskohteen käyttötarkoitus, laajuus, rakennusluvan ajankohta ja lupatunnus, oma rooli hankkeessa ja suunnittelutehtävän sisältö ja määrä. LISÄKSI tarvittaessa 3 AJALLISET VOIMAVARAT pyydetään selvitys käynnissä olevista hankkeista ja rooleista niissä. Selvityksen on sisällettävä arvio roolien vaatimasta työmäärästä kuukaudessa hyväksytettävänä olevan hankkeen keston ajalla. JA/TAI 4 KYVYTTÖMYYS A Rakennusvalvontaviranomaisella on oikeus arvioida suunnittelijan kyvyttömyyttä ja tarvittaessa perustellusta syystä tehdä pätevyyksiä arvioivalle valtuutetulle toimielimelle ilmoitus suunnittelijan kyvyttömyydestä hoitaa samanlaista tehtävää. Valtuutettu toimielin tekee rekisteriin merkinnän rekisteriin. (Pätevyyden toteamislaki 812/2023) B Rakennusvalvonta saa pätevyystodistuksen mukana merkinnän mahdollisesta kahden vuoden aikana todetusta kyvyttömyydestä. Rakennusvalvontaviranomainen voi harkita onko rekisterimerkinnällä merkitystä kyseisessä suunnittelutehtävässä.	TopTen-tulkinta: 1 Uudisrakentaminen ja laajentaminen Käyttötarkoitukseltaan esimerkiksi – enintään 16-kerroksinen asuinkerrostalo tai toimistorakennus – liikerakennus – koulu tai päiväkot – terveyskeskus tai pieni sairaala – hoitolaitos – majoitusrakennus – kokoonumisrakennus – uskonnollinen rakennuskohde – kirjasto – liikuntarakennus – teollisuus-, varasto- tai maatalousrakennus, jonka paloluokka on P1 – liikenteen rakennus – energia- ja vesihuoltorakennuskohde – vaativille käyttäjryhmille suunniteltavat, harvoin toteutettavat tai laajarunkoiset rakennukset – hautausmaa tai golf-kenttä Rakennuksen koosta tai käyttötarkoituksesta riippumatta • rakennuskohde suunnitellaan tiiviisti rakennetun keskusta-alueen keskeiselle tai näkyvälle paikalle • rakennuskohde sijoittuu näkyvästi kaukomaisemaan tai rannalle Rakennuksen koosta tai käyttötarkoituksesta riippumatta rakennuspaikasta aiheutuvat vaatimukset • erityisen vaihtelevat tai muutoin vaikeat maastonmuodot tai • rakennuspaikkaan kohdistuu vaikeita melu- tai muita ympäristöhaittoja tai • rakennuspaikan asemakaavasta aiheutuu erityisiä vaatimuksia suunnittelulle kuten suuri tonttitehokkuus tai uudisrakentamista ohjaava alueellinen säilyttämismääräys. Rakennussuunnitteluun kohdistuu muissa suunnittelutehtävissä käytettyjen vaativien suunnittelu-, laskenta- tai mitoitusmenetelmien käytön vuoksi erityisiä suunnitteluratkaisuja. Korjaaminen tai muuttaminen • suojellussa tai muutoin arvokkaassa rakennuksessa, kun toimenpiteillä on vähäisessäkin määrin vaikutusta suojeluarvoihin tai rakennuksen ominaispiirteisiin • ullakkoasuntojen rakentaminen • merkittävät pääkäyttötarkoituksen muutokset • asuinkerrostalon peruskorjaus, johon liittyy merkittäviä tila- ja julkisivumuutoksia	ERITTÄIN VAAATIVA
--	--	--	-------------------

		toimistorakennuksen muutos, johon liittyy sekä tilajaan että julkisivujen merkittäviä muutoksia	
Vaativuusluokka (RakL 83 §, 85 §)	TopTen-tulkinta Pätevyyden ja kelpoisuuden osoittaminen (RakL 83 § ja 85 §) (Laki rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta 812/2023)	TopTen-tulkinta Vaativuusluokkaan sisältyvistä suunnittelutehtävistä (VNA 1063/2024 2 luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus)	

Poikkeuksellisen vaativa Kelpoisuusvaatimus: <i>Poikkeuksellisen vaativassa suunnittelutehtävässä kyseiseen suunnittelutehtävään soveltuva, rakentamisen tai tekniikan alalla suoritettu ylempi korkeakoulututkinto sekä vähintään kuuden vuoden kokemus vaativista suunnittelutehtävistä;</i> (RakL 83 § 2 mom. 1 kohta) JA <i>Rakentamislain 85 § mukaan rakennusvalvontaviranomainen voi poikkeuksellisen vaativassa tehtävässä lisäksi ottaa huomioon hankkeen erityispiirteet.</i> (RakL 85 §) Suunnittelijan kelpoisuuden toteaminen <i>Rakennusvalvontaviranomaisen on tarkistettava, että sille ilmoitetulla suunnittelijalla on todistuksella osoitettu 82 ja 83 §:n mukainen pätevyys kyseiseen poikkeuksellisen vaativaan tehtävään.</i> <i>Rakentamisen suunnittelutehtävissä toimivien pätevyydestä säädetään erikseen.</i> <i>Poikkeuksellisen vaativassa tehtävässä rakennusvalvontaviranomainen voi lisäksi ottaa huomioon hankkeen erityispiirteet arvioidessaan suunnittelijan kelpoisuutta tehtävään.</i> <i>Rakennusvalvontaviranomainen voi perustellusta syystä kelpoisuuden toteamisen lisäksi arvioida, riittävätkö ilmoitetun suunnittelijan tosiasialliset ajankäytölliset voimavarat tehtävän suorittamiseen tai onko henkilö aikaisemmassa suunnittelutehtävässä edeltäneiden kahden vuoden aikana osoittanut kyvyttömyytensä samanlaiseen tehtävään.</i> (RakL 85 §)	TopTen-tulkinta: 1 PÄTEVYYS <i>Osoitetaan pätevyys pätevyystodistuksella</i> TAI SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSEN PERUSTEELLA <i>Vapaamuotoinen selvitys kohteesta, johon on saanut jonkin rakennusvalvonnan hyväksynnän vuosina 2020–2024 vastaavaan suunnittelutehtävään. Selvityksestä tulee käydä ilmi suunnittelutehtävän sisältö, mm. rakennuskohteen käyttötarkoitus, oma rooli ja tehtävän kesto ja määrä, kohteen osoite, lupatunnus, hyväksynnän antanut rakennusvalvonta.</i> (RakL 195 § siirtymäsäännös voimassa vuoden 2026 loppuun) JA 2 KELPOISUUS <i>Hankkeen erityispiirteet huomioon ottava kelpoisuus osoitetaan kohdeluettelolla, johon on korostettuna kokemus, jonka perusteella kelpoisuutta esitetään hyväksyttäväksi. Kohteista tulee esittää suunnittelutehtävien sisältö, kohteen sijainti, rakennuskohteen käyttötarkoitus, laajuus, rakennusluvan ajankohta ja lupatunnus, oma rooli hankkeessa ja suunnittelutehtävän sisältö ja määrä.</i> LISÄKSI tarvittaessa 3 AJALLISET VOIMAVARAT <i>pyydetään selvitys käynnissä olevista hankkeista ja rooleista niissä. Selvityksen on sisällettävä arvio roolien vaatimasta työmäärästä kuukaudessa hyväksytettävänä olevan hankkeen keston ajalla.</i> JA/TAI 4 KYVYTTÖMYYS A <i>Rakennusvalvontaviranomaisella on oikeus arvioida suunnittelijan kyvyttömyyttä ja tarvittaessa perustellusta syystä tehdä pätevyyksiä arvioivalle valtuutetulle toimielimelle ilmoitus suunnittelijan kyvyttömyydestä hoitaa samanlaista tehtävää.</i> <i>Valtuutettu toimiteliin tekee rekisteriin merkinnän rekisteriin.</i> (Pätevyyden toteamislaki 812/2023) B <i>Rakennusvalvonta saa pätevyystodistuksen mukana merkinnän mahdollisesta kahden vuoden aikana todetusta kyvyttömyydestä.</i> <i>Rakennusvalvontaviranomainen voi harkita onko rekisterimerkinnällä merkitystä kyseisessä suunnittelutehtävässä.</i>	TopTen-tulkinta: Uudisrakentaminen ja laajentaminen Käyttötarkoitukseltaan merkittäviä erityispiirteitä omaavien rakennuskohteiden suunnittelutehtävät, esimerkiksi • yli 16-kerroksinen asuin- tai toimistorakennus • <i>kulttuurirakennus</i> • <i>kirkko tai muu suuri uskonnollinen rakennuskohde</i> • <i>monialainen sairaalarakennus</i> • <i>monialainen opetusrakennus</i> • <i>suuri liikekeskus</i> • <i>suuri majoitus- tai kongressikeskus</i> • <i>harvoin toteutettava teollisuus- tai tuotantorakennus</i> • <i>suuri henkilö- tai tavaraliikenteen rakennuskohde</i> • <i>suuri energia- ja vesihuoltorakennuskohde</i> • <i>ydinvoimala</i> • <i>telakka</i> Rakennuksen koosta tai käyttötarkoituksesta riippumatta • <i>rakennus suunnitellaan kaavalla suojeltuun tai muutoin kaupunkikuvallisesti, kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön tai kaupunkirakenteellisesti erittäin merkittävään ympäristöön</i> • <i>rakennus suunnitellaan inventoituun valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY) tai valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen</i> • <i>rakennus sijaitsee muussa kaupunkikuvallisesti tai maisemallisesti poikkeuksellisen arvokkaassa ympäristössä</i> • <i>ydinkeskustassa keskeisellä näkömäkselillä sijaitseva kohde</i> <i>Rakennussuunnitteluun kohdistuu muissa suunnittelutehtävissä käytettyjen uusien tai muutoin erittäin vaativien suunnittelu-, laskenta- tai mitoitusmenetelmien käytön vuoksi poikkeuksellisia suunnitteluratkaisuja, tai suunnitellaan kokeellinen tai muutoin ainutkertainen ratkaisu, josta ei ole kokemuseräistä tietoa.</i> Korjaaminen tai muuttaminen • <i>merkittävässä rakennuksessa</i> • <i>kun ympäristöstä (esim. suojeltu tai muutoin arvokas, näkyvä) aiheutuu poikkeuksellisia vaatimuksia</i> • <i>pääkäyttötarkoituksen tai muu teknisesti tai toiminnallisesti merkittävä muutos, jolla olennainen vaikutus arkkitehtonisiin ratkaisuihin</i> • <i>suojeltuihin ominaispiirteisiin olennaista vaikutusta</i> • <i>aina jos rakennus on asema-, yleis- tai maakuntakaavoilla suojeltu tai muun lain tai asetuksen nojalla suojeltu</i>	POIKKEUKSELLISEN VAAATIVA
---	--	---	---

		Esimerkiksi: • kulttuurirakennuksen peruskorjaus ja laajennus • rakennuksen laajennus kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä • ikkunoihin, ulkoseinämateriaaleihin tai kattomuotoon liittyvä korjaus- tai muutostyö kaupunkikuvallisesti arvokkaassa ympäristössä • teollisuusrakennuksesta konserttitila • peruskorjaus rakennuksessa, jonka sisätilat suojeltu • linjasaneeraus, hissit, kun porrashuone suojeltu • laajennus rakennuksessa, jonka julkisivut on suojeltu • ullakkorakentaminen tai muu lisärakentaminen, kun julkisivut suojellut tai arkkitehtonisesti tai kaupunkikuvallisesti näkyvät ja merkittävät • koerakentamiseen verrattava muutostyö	
Vaativuusluokka (RakL 83 §, 85 §)	TopTen-tulkinta Pätevyyden ja kelpoisuuden osoittaminen (RakL 83 § ja 85 §) (Laki rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta 812/2023)	TopTen-tulkinta Vaativuusluokkaan sisältyvistä suunnittelutehtävistä (VNA 1063/2024 2 luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus)	